

Finn Thorgrimson, LO-formaður á vitjan í Føroyum:

Øll mugu vera við til at gjalda rokningina

-Tað skal harður heilivágur til fyrri at loysa trupulleikarnar í Føroyum. Hetta er eingin løtt uppgáva, men eg havi varhugan av, at tit hava ta neyðugu realismuna og dirvið, ið skal til sigur formaðurin í danska LO-felagsskapinum, sum júst hevur verið á vitjan í Føroyum.

Hann vísir í samrøðu við Sosialin eisini á, at skulu álvarsligar skerjingar fremjast, so eru tað tver fortreytir, sum eru avgerandi út frá einum fakfelagssjónarmiði.

Onnur er, at tað verða øll, sum koma at luttaka, tá rokningin skal gjaldast. Hin er, at skerjingarnar verða gjørdar á ein skilagóðan býtispolitiskan hátt.

LO-formaðurin hevur júst vitjað í Føroyum, sum ein liður í tí samarbeiði, sum er við føroyska javnaðarflokkin. Í tí sambandi nýtti hann og næstformaðurin Hans Jensen eisini høvi at tosa um aktuella støðuna í Føroyum við bæði politikarar og fakfelagsfólk.

Hetta er triðju ferð Finn Thorgrimson vitjar í Føroyum. Seinast vitjaði hann sum næstformaður saman við táverandi formanninum í LO, Knud Christensen.

Nú so nógvir danskir politikarar á fólkatingi hava sagt sína hugsan um føroyingar og Føroyar bóðu vit henda hægsta fakfelagsmannin í Danmark koma við sínum boði:

-Eg eri positivt yvirraskaður av, hvussu realistiskt tit meta eina sera álvarssama stöðu. Tað er eingin ivi um, at støðan hjá Føroyum í løtuni er sera álvarslig. Fiskurin er eitt avgerandi grundarlag fyrri allari tilveru tykkara, og tá minni og minni er til av fiski so er greitt, at tit fáa stórar trupulleikar at dragast við. Men eg haldi tit vísa eitt sera stórt dirvi til at loysa hesar trupulleikar.

Dirvi

-Vendingar sum realistiskt

og stórt dirvi, eru ikki júst tey orðini, sum vanligi føroyingurin brúkar um okkara landstýri í dag!

-Eg fari ikki leggja meg út í orðaskiftið í Føroyum, men eg dugi bara at síggja, at trupulleikarnir eru sera álvarsligir og verður ikki okkurt gjørt nú, so fær tað nakrar avleiðingar, sum kunnu gera støðuna upp aftur veri.

Finn Thorgrimson sigur víðari, at tað mugu vera føroyingar sjálvir, sum jú hava tann neyðuga kunnsleikan til viðurskiptini her, ið mugu finna fram til, hvussu trupulleikarnir skulu loysast.

-Tá eg brúki orð sum dirvi og realisma, so er tað tí, at vit øll vita, at trupulleikarnir eru sera álvarsligir og tað er ein vanlig regla, at tess álvarsligari trupulleikarnir eru, tess harðari heilivágur skal til fyrri at loysa teir. Og tað eg her hugsi um, er, at tit mugu taka, sum vit plaga at siga á danskum "om ondets rod" og royna at seta í verk tiltøk, sum loysa trupulleikarnar. Tað er hetta eg kalli dirvi.

Tað hevði í veruleikanum verið lætt hjá politikarum og øllum øðrum bara at lata til standa, men tað hevur sjáldan nakað gott við sær. Harafturimóti skal dirvi til fyrri at loysa trupulleikarnar.

Finn Thorgrimson tosar her við Atla Dam, formann javnaðarflokksins

Torfær stöða

-Tú sigur at tað skal "barsk medisín" til fyrri at loysa trupulleikarnar, men er tað tann rætti heilivágurin, tá landsstýrið roynir at leggja seg ov nógv út í sátmálaðikið?

-Sjálvandi er tað útrá einum fakligum sjónarmiði ongantíð gott medisín, tá ein roynir at leggja seg út í tær fakligu avtalurnar. Tað er ein sera syrgilig og ótespilig stöða tit eru komin í. Harafturimóti verður ein noyddur til at ein viðganga, at tá trupulleikarnir eru so stórir, so má "barsk medisín" til. Men sæð út frá einum fakligum sjónarmiði er hetta sera ólukkuligt.

Øll gjalda rokning

Formaður í LO sigur víðari, at skulu tað setast í verk so álvarsligar skerjingar, so eru tað tær fyrri treytir, sum eru sera avgerandi út frá einum fakligum sjónarmiði. Onnur er, at tað verða øll, sum koma at luttaka, tá rokningin skal gjaldast. Hin er, at hetta verður gjørt á ein skilagóðan býtispolit-

ískan hátt.

Finn Thorgrimson sigur seg tó ikki duga at meta, um tað, sum landsstýrið leggur upp til, tekur hædd fyrri einum skilagóðum býtispolitikki.

Hann sigur víðari, at hann hevur fingið at vitað, at tað hesi seinastu árin eru løntakarabólkar, sum hava havt eina afturgongd í reallønini uppá 15-17%. -Tá er greitt, at koma tað enn fleiri skerjingar hjá einum slíkum bólk, so er tað næstan ikki til at bera.

Løntakarafeløg og javnaðarflokkar

-Í Danmark eru fakfeløg og javnaðarflokkurin meira ella minni ein og sami partur, meðan vit í Føroyum síggja, at mong av fakfeløgum og javnaðarflokkurin meira ella minni eru í andstøðu hvørt til annan. Nú tá bæði hevur vitjað formannin í javnaðarflokkinum og forkvinnuna í Føroya Arbeidsarafelag og tey hava greitt tær frá teirra ymisku sjónarmiðum um, hvussu viðurskiptini skulu loysast, hvønn tekur tú so undir

við?

-Tað er ikki uppgávan hjá mær at taka undir við nøkrum av teimum. Tað er sera vanligt, at tað um allan heim er eitt neyvt samarbeiði millum løntakarafeløg og javnaðarflokkar. Tað meini eg eisini er galdandi her í Føroyum. Men uttan mun til um talan her er um samarbeiðspartnarar, so er talan her eisini um tveir partar, sum hava hvør sín leiklut at røkja. Tí vilja tað altíð koma støður, har tað fella hørd orð, sjálvt millum góðar samstarvspartnarar.

-Fyri meg er tað heilt eyðsýnt, sigur Finn Thorgrimson víðari, at hvørja ferð tann politiski parturin av arbeidararørluni kemur ov nær teimum fagligu áhugamállum, so kann tað elva til ósemju. Hetta er ikki annað enn náttúrligt, og tað hendir jú eisini í Danmark.

Í Danmark hendir tað eisini, at javnaðarflokkurin ger ymiskt, sum fakfelagsrørslan ikki er fegin um, og tað verður sagt frá, at hetta kunnu vit ikki góðtaka. Tað haldi

eg eri rímuligt og náttúrligt, tá ein lýtir at leiklutinum hjá hvørjum øðrum. Tað skal vera pláss til hetta, tí vit røkja ymsar leiklutir í samfelagnum.

Grundsjónarmiðini eru tey somu

-Er tú tá bilsin av - út frá royndum tínum í Danmark, at javnaðarflokkur og fakfeløg í Føroyum ikki altíð draga somu línu, at tað oftani er nógv, sum skilir hesar partar.

-Uttan at kenna viðurskiptini í Føroyum nógv væl, so haldi eg tó ikki tað er rætt at siga, at tað er nógv, sum skilir hesar báðar partar. Tað er greitt, at sjálvst um eg bert havi verið í Føroyum í nakrar dagar og eg úr Danmark bert havi havt avmarkaðan møguleika at fylgja við støðuni hjá tykkum, so havi eg tó lagt til merkis, at tað í løtuni er munur á áskoðanini hjá tí fagliga og tí politiska partinum av føroysku arbeidararørluni. Men eg haldi ikki, at hetta hevur

